

RE-3285

M. A. (Part - II) Examination

April / May - 2010

Economics of Human Resources : Paper - II

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
M. A. (Part - 2)	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
Economics of Human Resources : Paper - 2	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 3 <input type="text"/> 2 <input type="text"/> 8 <input type="text"/> 5	Section No. (1, 2,.....) : <input type="text"/> 1&2
Student's Signature	

(૨) બધા પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

(૩) બંને વિભાગના ઉત્તરો અલગ ઉત્તરવહીઓમાં લખો.

વિભાગ-૧

૧ વેતન નિર્ધારણના મુખ્ય સિદ્ધાંતો જણાવો. તમે માનો છો કે વેતન નિર્ધારણનો સીમાંત ઉત્પાદકતાનો સિદ્ધાંત અન્ય કરતા ચઢિયાતો છે ? વિગતે સમજાવો.

અથવા

૧ ઔદ્યોગિક ઝઘડાઓ માટેના મુખ્ય કારણો કયા છે ? તેઓના સમાધાન માટે વિવિધ પગલાં જણાવી કોઈ એક વિગતે વર્ણવો.

૨ બુદ્ધિધોવાણ એટલે શું ? તેને અસર કરતાં વિવિધ પરિબલોની ચર્ચા કરો.

અથવા

૨ ભારતીય શ્રમબજારના લક્ષણોની ટીકાત્મક સમજ આપો.

વિભાગ-૨

૩ ભારત સાથે સંબંધિત વિવિધ વસ્તીવિષયક ખ્યાલો જણાવી તેનું વિશ્લેષણ કરો.

અથવા

૩ ભારતમાં સ્વાસ્થ્ય ગરીબી, અને પર્યાવરણ વચ્ચેના આંતર-સંબંધોની વિગતે સમજ આપો.

- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)
- (અ) ILOના ધ્યેયો
  - (બ) સ્થળાંતરને અસર કરતાં વિવિધ પરિબલો
  - (ક) રાષ્ટ્રીય મજૂર પંચની મુખ્ય ભલામણો
  - (ડ) બેરોજગારીની સમસ્યા અને ઉકેલો.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the instruction no. 1 of page no. 1.
(2) All the questions carry equal marks.
(3) Answers to both the sections be written separately.

SECTION - I

- 1 State the main theories of wage determination. Do you think that the marginal productivity theory of wage determination is better than the others. Explain in detail.

OR

- 1 What are the major causes of industrial disputes? State the various measures to settle the same and discuss any one of them in detail.
- 2 What is Brain-Drain? Discuss the various factors affecting the same in detail.

OR

- 2 Critically explain the salient features of the Indian Labour Market.

SECTION - II

- 3 State and analyse various demographic concepts in Indian labour market.

OR

- 3 Examine in detail the inter-relationships between health, poverty and environment in India.
- 4 Write briefly (any two)
- (a) Objectives of ILO
  - (b) Various factors affecting migration.
  - (c) Recommendations of the National Labour Commission
  - (d) Problem of unemployment and Remedies.